

landbouw

adviespool Fryslân

Ontwikkeling van melkveehouderij naar een biologische bedrijfsvoering

Vraagstelling

Is de overgang naar een biologische bedrijfsvoering rendabel voor mijn melkveehouderij?

Aanleiding

Een melkveehouder uit het midden van de provincie wil graag een bedrijfsspecifieke berekening in verband met een eventuele overgang naar een biologische bedrijfsvoering. Op het bedrijf worden momenteel 190 melkkoeien gemolken en er is 142 ha land in gebruik. Het bedrijf bevindt zich op ca 400 m van een Natura-2000 gebied.

LAP-adviseur Kees Water (Ekopart) heeft deze case aangenomen.

1. Technische uitgangspunten

Voor dit bedrijf is recent een plan voor de toekomst opgesteld. Dit plan is gebruikt als uitgangspunt voor dit plan Biologisch. Voorts is gebruik gemaakt van:

- De aangeleverde boekhoudresultaten
- De bedrijfsspecifieke Kringloopwijzer
- Conform uitgangspunten regelgeving biologisch productiemethoden in de Landbouwkwaliteitswet.
- Databestand van Ekopart m.b.t. de bedrijfsresultaten van de biologische melkveehouderij.
- Kwantitatieve Informatie van Wageningen UR Livestock Research 2022-2023

Bedrijfsgegevens boekjaar	2024-2025	2024-2025	
Technisch resultaat	GB	Biologisch	Plus of min
Aanwezige fosfaatrechten	9.791		
Benodigde fosfaatrechten	9.846	8.847	-999
Ruimte stikstofrechten na derogatie	4.875-	432-	4.443
Geleverde kg melk	1.655.200	1.400.250	-254.950
Melk aan kalveren en prive	-	43.750	43.750
Geproduceerde Melk	1.655.200	1.444.000	-211.200
Ha gras	91,6	128,1	36,5
Ha natuurland	15,3	15,3	0,0
Ha voedergewas	28,5	0,0	-28,5
Ha akkerbouw	0,0	0,0	0,0
Totaal ruwvoedergewassen	135,3	143,3	8,0

landbouw

adviespool Fryslân

gem ds/ha	10.271	7.529	-2.741
Gve/ha ruwvoer	1,63	1,58	0
tot. eigen ruwvoer(kvem) geschat	1.331.910	1.042.197	-289.713
aan te kopen ruwvoer, berekend	-217.727	-17.311	200.417
Ds-productie landbouwgrond	10.000	8.250	-1.750
Ds-productie snijmaïs en maaibeide	15.000	11.000	-4.000
Ds-productie Natuurland	4.000	4.000	0
krachtvoer/koe	2.237	1.824	-413
krachtvoer/100 kg melk	25,7	24,0	-1,7
kg geproduceerde melk per ha	12.231	10.075	-2.156
FPCM/ha voedergewas	13.000	10.708	-2.292
Melkproductie/koe	8.712	7.600	-1.112
Vet%	4,38	4,38	0,00
Eiwit%	3,63	3,63	0,00
Aantal melkkoeien	190,0	190,0	0,00
pinken	55,0	45,0	-10,00
kalveren	55,0	45,0	-10,00
stieren	0,0	0,0	0,00
Jongvee per 10 melkkoeien	5,8	4,7	-1,05

Enige maatregelen hierbij:

- De teelt van snijmaïs op het bedrijf wordt vervangen door grasland en maaibeide gras-klover.
- Ten behoeve van de ruwvoerdekking wordt extra landbouwgrond aan Plan Biologisch toegevoegd, waardoor het bedrijf extensiever wordt.
- De productiviteit en kwaliteit van het grasland nemen na omschakeling af.

Er wordt uitgegaan van het vervallen van derogatie per 2027.

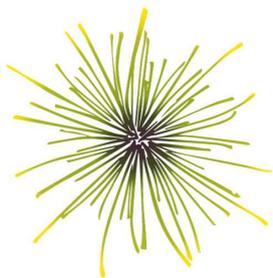
Technische uitgangspunten

- Veebezetting op basis eigen ruwvoer 1,58 gve per ha, incl. gewas op stam
- Aandeel krachtvoer in rantsoen 24,00 per 100 kg melk, excl. melkpoeder
- Opfok kalveren 950 liter per gem. aanwezig kalf
- Gemiddelde vervanging melkvee 24%
- Ds-productie grasland Bio 82,5% voor landbouwgrond
- Vem per kg ds 98,0%

2. Financieel Resultaat

Financiële uitgangspunten Biologisch Plan

- Melkprijs: 38,5 + 1,18 ct /kg gecorrigeerd voor. vet/eiwit
- + 5 ct weidevogeltoeslag
- Bio-toeslag melk 11,5 ct/kg te leveren melk, minus 5 ct weidevogeltoeslag

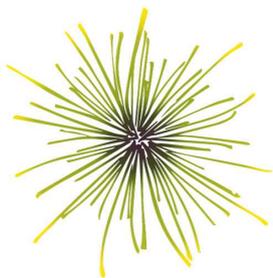

landbouw

adviespool Fryslân

- Bio-toeslag op omzet en aanwas 10%
- GLB-toeslag 100 euro extra per ha voor status goud (HS= zilver)
- Prijs Biologisch. krachtvoer 55,50 ct/kg
- Prijs ruwvoer nvt
- Kosten fokkerij 85% per melkkoe
- Kosten diergezondheid/ melkkoe 70% per melkkoe
- Overige veekosten incl. jongvee-opfok kosten
- Kosten meststoffen geen N-kunstmest, evt. reparatie of bekalking

Financieel resultaat			
Saldo	Huidig	Biologisch	Plus of min
Melkgeld	€ 739.543	€ 716.648	€ -22.895
Omzet en aanwas	€ 39.900	€ 43.890	€ 3.990
Overige opbrengsten	€ 83.396	€ 106.409	€ 23.013
Totale opbrengst melkvee	€ 862.839	€ 866.947	€ 4.108
Krachtvoer	€ 148.400	€ 192.341	€ -43.941
Ruwvoer	€ -	€ -	€ -
Totaal voerkosten	€ 148.400	€ 192.341	€ -43.941
Opbrengst melkvee-voerkosten	€ 714.439	€ 674.606	€ -39.833
KI en melkcontrole	€ 14.800	€ 12.580	€ 2.220
Veearts	€ 12.300	€ 8.610	€ 3.690
Overig veekosten	€ 45.500	€ 45.500	€ -
Zaaizaad	€ -	€ -	€ -
Bemesting	€ 20.000	€ 3.583	€ 16.417
Totaal toegerekende kosten	€ 241.000	€ 262.614	€ -21.614
Saldo melkvee	€ 621.839	€ 604.332	€ -17.506
Saldo neventakken	€ -	€ -	€ -
Saldo bedrijf	€ 621.839	€ 604.332	€ -17.506

landbouw

adviespool Fryslân

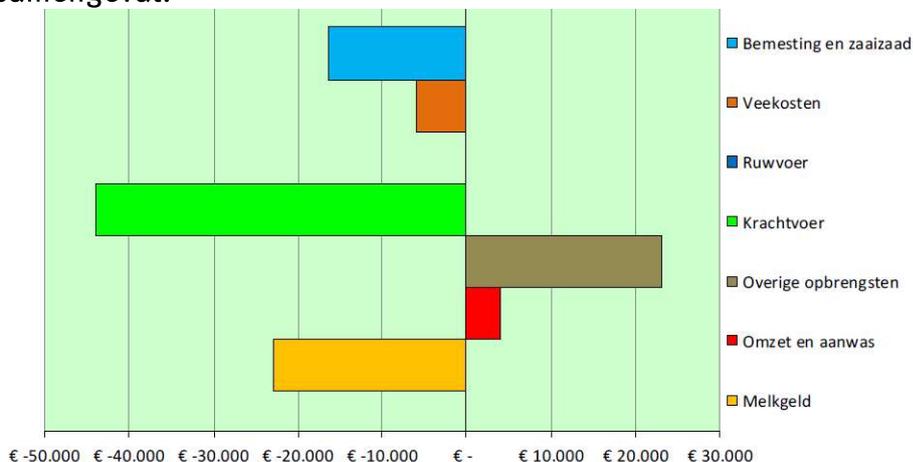
Financieel resultaat		Huidig	Biologisch	Plus of min
Vaste kosten				
Betaalde arbeid	€	17.700	€ 17.700	€ -
Werk door derden	€	14.200	€ 14.200	€ -
Werktuigkosten	€	70.100	€ 71.247	€ -1.147
Bewerkingskosten (incl afschr)	€	164.500	€ 165.647	€ -1.147
Onderhoud gebouwen	€	11.100	€ 11.100	€ -
Eigenaarlasten	€	17.300	€ 18.323	€ -1.023
Pacht/huur	€	14.000	€ 19.200	€ -5.200
Lease melk	€	-	€ -	€ -
Mestafzetkosten na derogatie	€	12.189	€ 1.081	€ 11.108
Algemene kosten	€	48.500	€ 47.419	€ 1.081
- waarvan energie/water	€	20.000	€ 16.919	€ 3.081
Afschrijvingen: - werktuigen	€	62.500	€ 62.500	€ -
- gebouwen	€	18.100	€ 18.100	€ -
- fosfaatrechten	€	7.800	€ 7.800	€ -
- overig	€	-	€ -	€ -
Totaal niet toeger. kosten	€	293.489	€ 288.670	€ 4.819
Productieresultaat	€	328.350	€ 315.663	€ -12.688

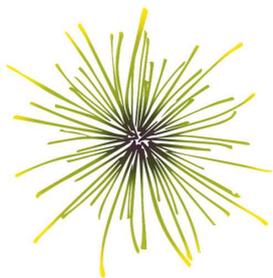
Financiële uitgangspunten Biologisch Plan

- Grondaankoop 8 ha a € 45.000 per ha
- Lasten 3% rente, in 30 jaar aflossen
- Ruimte productierechten Fosfaat 945 kg fosfaatrechten
- Verschil ruimte Stikstofrechten HS-Bio: 4443 kg stikstofrechten
- Mestafzet kosten 10 euro per m3 mest (a 4 kg N/m3)
- Meerkosten Skal e.d. 2.000 euro per jaar

3. Samenvatting

In onderstaand overzicht zijn de veranderingen in omzet en kosten grafisch samengevat.

landbouw

adviespool Fryslân

4. Bedrijfsspecifieke conclusies

Dit is een prognose gebaseerd op de door de aanvrager aangeleverde uitgangspunten van diens bedrijf (Plan 3D Agro 2024-2025) en de huidige actuele verwachtingen van de kosten en opbrengsten van de biologisch melkveehouderij, zoals hieronder staat vermeld.

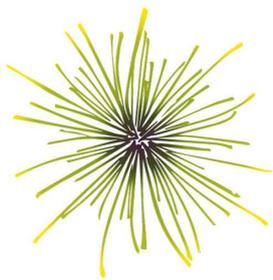
- Omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering levert naar verwachting een bedrijfsresultaat op dat € 12.688 per jaar lager is dan het huidige plan 2024-2025.
- Hierbij is ervan uitgegaan dat er als extra investering 8 ha landbouwgrond moet worden aangekocht.
- De financiële jaarlasten nemen hier door aanzienlijk toe, waardoor de liquiditeitsontwikkeling in het biologisch plan sterk wordt beperkt.
- Wel blijft de liquiditeitsontwikkeling met het Biologisch plan positief.
- De overgang naar Biologisch biedt bij scherp boeren wel perspectief.

5. Aanbevelingen en advies

- Hou rekening met onzekere factoren, bijvoorbeeld m.b.t. de compensatie door aankoop van extra kunstmest en mestafzetkosten ten gevolge van het wegvallen van de derogatie.
- Hou rekening met onzekere ontwikkeling van de omzet (melkgeld), en kosten krachtvoer, meststoffen, loonwerkkosten, brandstof en energiekosten.

6. Advies aan de lezer die overweegt om over te schakelen:

- De extra kosten gedurende omschakelingsperiode zijn in bovenstaande verkenning niet verwerkt.
- Tracht in uw omgeving extra land te verwerven om uw ruwvoerpositie bij omschakeling te versterken en daarmee de voerkosten in de hand te houden.
- Optioneel aankoop vervangen door (erf)pacht, kan financieringslasten aanzienlijk verlagen.
- Informeer uw zuivelfabriek van uw voornemen en vraag hen naar de mogelijkheden om de melk biologisch af te zetten.
- Neem kennis van de regelgeving van biologische productiemethoden en aanvullende voorwaarden via: www.skal.nl en www.ikbenbio.org/aanvullende-normen/
- Ga in overleg met uw accountant om de fiscale consequenties te bespreken.
- Ga in overleg met uw bank en vraag hen u behulpzaam te zijn bij het realiseren van uw plannen en u te informeren over de mogelijkheden van:
 - Borgstellingsfonds
 - Vermogensversterkend krediet
 - Groenfondsfianciering
- Kijk op voor ondersteunende maatregelen: www.RVO.nl

landbouw

adviespool Fryslân

7. Over het algemeen kan worden geconcludeerd:

- Door de overgang naar een biologische bedrijfsvoering neemt de melkproductie af.
- De kosten voor de aankoop van biologisch krachtvoer liggen hoger dan bij regulier krachtvoer.
- De extra opbrengsten vanuit het GLB (door overgang van Zilver naar Goud), het vervallen van de kosten voor kunstmestaankoop en de verminderde mestafzetkosten wegen niet op tegen de extra kosten die de overgang naar biologisch met zich meebrengt.
- Er is meer grond nodig vanwege de extensivering.